

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҚАРОРИ

ИМТИЁЗЛАР ВА ПРЕФЕРЕНЦИЯЛАР БЕРИШ ТАРТИБИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА- ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатни жадал ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш мақсадида иқтисодий эркинлаштириш, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, чет эл инвестицияларини фаол жалб қилиш, товарлар (ишлар ва хизматлар)дан эркин фойдаланишни таъминлаш ҳамда ҳўжалик юритувчи субъектларнинг барча тоифалари учун тенг рақобат шароитларига эга бўлган ягона иқтисодий маконни шакллантириш бўйича кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, айрим ҳўжалик юритувчи субъектларга имтиёзлар, преференциялар ва эксклюзив ҳўқуқлар бериш юзасидан шаклланган амалиёт кўйидагилар каби қатор жиддий муаммоларни келтириб чиқармоқда:

Биринчидан, муайян тармоқ ёки ҳудуддаги алоҳида ташкилотларга имтиёзлар, преференциялар ва эксклюзив ҳўқуқлар аниқ мезонларсиз ҳамда уларни асословчи шаффоф механизмларсиз танлаб берилиши оқибатида мазкур ташкилотлар учун асоссиз устувор шарт-шароитлар яратилмоқда;

Иккинчидан, қўллаб-қувватлаш юритувчи субъектлар томонидан давлат бошқаруви функциялари қўшиб амалга оширилмоқда, бу эса бозорда имтиёзли макомга эга бўлиш учун маъмурий ресурслардан фойдаланишга ва инсофли рақобат принциплари бузилишига олиб келмоқда;

Учинчидан, индивидуал имтиёзлар ва преференциялардан фойдаланувчи ҳўжалик юритувчи субъектларда боқимондалик кайфияти шаклланимоқда, бундай субъектларнинг ташаббускорлиги йўқ ва ишчанлик фаоллиги паст, шунингдек, улар ишлаб чиқарган маҳсулотлар рақобатбардор эмас;

Тўртинчидан, берилаётган имтиёзлар ва преференцияларнинг самарадорлигини, жумладан уларнинг муайян тармоқлар, ҳудудлар ва умуман мамлакат иқтисодиёти ривожланишига амалий таъсирини баҳолашда тизимлилик мавжуд эмас.

Бозорда соғлом рақобат муҳитини шакллантириш ва бизнес юритиш учун тенг шарт-шароитлар яратиш, фаол тадбиркорлик ривожланишини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, инсофли рақобат принциплари амалга оширилишини таъминлаш мақсадида, шунингдек, 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг вазифаларига мувофиқ:

(Давоми 2-бетда)

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

ДЕПУТАТЛАР ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ 2017 ЙИЛДАГИ ВА 2018 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЧОРАГИДАГИ ИЖРОСИНИ КЎРИБ ЧИҚДИЛАР

Жорий йилнинг 31 май кўни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Депутатлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тақдим этилган Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг 2017 йилги ҳамда 2018 йилнинг биринчи чорагидаги ижроси тўғрисидаги ҳисоботларни кўриб чиқдилар.

Тақдим этилган ҳисоботлар палатанинг Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитасида, сиёсий партиялар фракцияларининг ва Ўзбекистон Экологик ҳаракати депутатлар гуруҳининг мажлисларида дастлабки тарзда кўриб чиқилган эди.

Йиғилишда таъкидланганидек, 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича қабул қилинган Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган устувор вазифаларни изчил амалга ошириш, жамиятнинг ижтимоий-иқтисодий соҳаларини тубдан ривожлантириш бўйича олиб бориладиган чора-тадбирлар натижасида иқтисодий ва ижтимоий-иқтисодий ўсишнинг юқори суръатлари таъминланди.

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОЙИШИ

ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИДА ФАШИЗМ УСТИДАН ҚОЗОНИЛГАН ҒАЛАБАГА ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИНИНГ ҚЎШГАН МУНОСИБ ҲИССАСИГА БАҒИШЛАНГАН КИТОБ-АЛЬБОМНИ НАШР ЭТИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1941-1945 йиллардаги Иккинчи жаҳон урушида қўп миллион Ўзбекистон халқи жанг майдонларида ва фронт ортда улкан жасорат ва матонат кўрсатиб, фашизм устидан қозонилган ғалабани таъминлашга муносиб ҳисса қўшди. Урушда қатнашган 1,5 миллиондан ортиқ ўзбекистонликларнинг ярим миллиондан ортиғи ҳалок бўлди, 133 мингта яқини бедарак йўқолди, 60 мингдан зиёди ногирон бўлиб қайтди.

Уша гоёт оғир ва суронли даврда юртимиз фронтнинг мустаҳкам таъминот базасига айланди, бу ердаги sanoat корхоналари ҳарбий соҳага мослаштирилиб, уларнинг фаолияти фронт эҳтиёжлари учун йўналтирилди. Ўзбекистонга эвакуация қилинган ордан зиёда завод ва фабрикаларни тиклашда фуқароларимиз бор куч ва имкониятларини сафарбар этди.

Уруш олови ичида қолган ҳудудлардан юртимизга 1 миллион нафардан ортиқ киши кўчириб келтирилди. Уларнинг 200 минг нафари болалар эди. Халқимиз уларга бошлана бериб, сўнгги бурда нонини ҳам баҳам қўриб, ота-онасидан ажралган болаларни ўз фарзандлари қатори тарбиясига олиб, бутун дунёга ҳақиқий инсонпарварлик фазилатларини намойиш этди.

Афсуски, Ўзбекистон халқининг бу қонли уруш даврида фронтда ва фронт ортда кечган оғир ва машаққатли ҳаёти, фашизм устидан қозонилган ғалабага қўшган улкан ҳиссасини ўзида ҳар томонлама акс эттирадиган яхлит илмий-тарихий китоб ёки ҳужжатлар тўплами шу пайтга қадар яратилмаган. Уруш йилларида халқимиз томонидан амалга оширилган буюк ишларни, унинг кўли ирода ва қаҳрамонлигини, ўша давр ҳақиқатини келгуси авлодларга аниқ мисоллар асосида етказиш, уларни ватанпарварлик ва жасорат руҳида тарбиялаш борасида бундай манбалар гоёт муҳим аҳамиятга эга.

Халқимизнинг 1941-1945 йиллардаги Иккинчи жаҳон урушида эришилган буюк ғалабага қўшган муносиб ҳиссасини тарихий ҳужжатлар асосида кўрсатиш, фашизмга қарши жангларда қатнашган юрдошларимизнинг номларини абадийлаштириш, ёш авлодни мардлик, Ватанга меҳр ва садоқат руҳида тарбиялаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги, "Ўзархив" агентлиги, Ўзбекистон Ёзувчилар уюмиси, Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюмиси, Республика Маънавият ва маърифат маркази, Ўзбекистон Бадий академияси, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон фахрийларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-қувватлаш "Нуроний" жамғармаси, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди ҳамда кенг жамоатчиликнинг Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган ғалабага Ўзбекистон халқининг қўшган муносиб ҳиссаси ҳамда ушбу тарихий воқеанинг 2020 йилда нишонланадиган 75 йиллигига бағишланган китоб-альбомни тайёрлаш ва нашр этиш ҳақидаги таклифи маъқуллансин.

2. Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган ғалабага Ўзбекистон халқининг қўшган муносиб ҳиссасига бағишланган китоб-альбомни тайёрлаш ва нашр этиш ишларини мувофиқлаштириш бўйича ташкилий қўмита (кейинги ўринларда Ташкилий қўмита деб юритилади) таркиби иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Қўйидагилар Ташкилий қўмитанинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

Иккинчи жаҳон урушида Ўзбекистон халқи кўрсатган мардлик ва жасорат, эл-юртимизнинг ғалабага қўшган муносиб ҳиссаси ҳақида тарихий ҳақиқатни тиклаш ва уни келгуси авлодларга етказиш;

республика ва хорижий мамлакатлардаги архив ва музейларда сақланаётган мавзуга оид тарихий ҳужжатларни тўплаш ва ўрганиш;

Иккинчи жаҳон уруши даврида фронтда қатнашган ва фронт ортда фидокорона меҳнат қилган юрдошларимиздан уларнинг хотираларини ёзиб олиш, шахсий альбом ва кутубхоналарида сақланаётган тарихий материалларни тўплаш;

аҳолининг шахсий кутубхоналарида сақланаётган, тарихий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатлар, ўша даврга оид ноёб суратларни тўплаш ва нашрга тайёрлаш;

**Халқаро
болаларни ҳимоя
қилиш қўни
муносабати билан
пойтахтимиздаги
"Ашхобод
сайилгоҳи"да
"Бахтли болалик"
деб номланган
тадбир бўлиб ўтди.**

**1 июнь – Халқаро болаларни
ҳимоя қилиш қўни**

БАХТЛИ БОЛАЛИК ҚУВОНЧЛАРИ

Яшнобод тумани ҳокимлиги, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Яшнобод тумани кенгаши ҳамда "Ашхобод сайилгоҳи" маъмурияти томонидан ташкил этилган тадбирда 1,5 минг ёшлар ва мактаб ўқувчилари иштирок этди.

– Туманда истиқомат қилувчи кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож, боқувчисини йўқотган бола-

лар, Меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари, махсус мактаб-интернати ўқувчиларининг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш мақсадида тизимли ишларни йўлга қўйганмиз, – дейди Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Яшнобод тумани кенгаши раиси ўринбосари Суҳроб Ҳўраев. – Бугунги тадбир ҳам ёшларнинг соғлом турмуш тарзи талаблари асосида тарбиялаш, бо-

лалар орасида спортнинг оммавий турларини кенг тарғиб қилиш, маънавий ҳордиқ чиқаришларига қўмаклашиш, эртанги кўнга бўлган ишончини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Болалар сайилгоҳдаги аттракционларда ҳордиқ чиқарди. Концерт дастури барчада кўтаринки кайфият уйғотди.

Файёз АЧИЛОВ

ШҲТ: МЕДИА ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ ДАВРИ

Жорий йил 9-10 июнь кўнлари Хитой Халқ Республикасининг Циндао шаҳрида Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги саммити бўлиб ўтади.

Мазкур саммит олдидан Пекин шаҳрида "Шанхай руҳининг ривожланиши – медиа ҳамкорлигидаги янги даврнинг бошланиши" мавзусида Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг оммавий ахборот воситалари бўйича биринчи форуми ташкил этилмоқда.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Бош директорининг биринчи ўринбосари С.Шўкуров бошчилигидаги мамлакатимиз делегацияси мазкур форумда иштирок этиш учун Хитойга жўнаб кетди.

Форум доирасида "Медиа ҳамкорлиги учун янги платформа яратиш, биргаликда ривожланишни янги босқичга олиб чиқиш", "Гуманитар алоқаларни мустаҳкамлаш, халқларнинг маънавий биригилгини таъминлаш" сингари мавзуларда семинар ва давра суҳбатлари ташкил этилади. Шунингдек, Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги билан Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши Матбуот девонхонаси ўрта-сида оммавий ахборот воситалари соҳасида ҳамкорлик бўйича ўзаро аниқлашув меморандуми имзоланиши кўзда тутилмоқда.

4 июнга қадар давом этадиган форум доирасида иштирокчилар Хитойнинг Шаньдун провинциясида ҳам бўляди.

**Бекзод ХИДОЯТОВ,
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлиги бўлим бошлиғи
ЎЗД**

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашида

УСТУВОР ВАЗИФАЛАР ИЖРОСИ ЙЎЛИДА

Аввал хабар қилинганидек, кеча халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг ўттиз еттинчи сессияси бўлиб ўтди. Сессия ишида Тошкент шаҳар ҳокими вазифасини бажарувчи Ж.Артикходжаев иштирок этди.

зарур чоралар кўрилиши, аҳолининг дардини тинглаш, муаммоларини бартараф этиш, уларни рози қилиш чораларини кўриш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Жинойатчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари фаолиятини самарали мувофиқлаштириш, маҳаллий давлат ҳокимияти ва ўзини ўзи бошқариш органлари билан амалий ҳамкорлиқни таъминлаш чоралари белгиланди.

Сессияда Тошкент шаҳар Давлат солиқ бош бошқармасининг бошлиғи М.Пардаевнинг 2018 йилнинг биринчи чорақ якунлари бўйича ҳисоботи муҳокама этилди. Мазкур масала муҳокамаси жараёнида солиқ тизимидаги камчиликларни бартараф этиш, солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларнинг тўғри ҳисобланиши ва

ўз вақтида тўланишига риоя қилиниши юзасидан таъсирчан назоратни ўрнатиш зарурлиги таъкидланди.

Солиқларнинг йиғилувчанлигини ошириш чора-тадбирларини рўйбга чиқариш, ахборот-ресурс маълумотларининг ягона интеграциялаштирилган базасини юритиш асосида солиқ тўловчиларни ҳисобга олиш механизмларини такомиллаштириш, уларга кўрсатиладиган ахборот-маслаҳат хизматлари ва интерактив хизматлар соҳасини кенгайтириш, солиқ соҳасидаги қўнун бузилишларининг олдини олиш, аниқлаш ва уларга барҳам бериш бўйича комплекс тадбирларни амалга ошириш қайд этилди.

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИИМТИЁЗЛАР ВА ПРЕФЕРЕНЦИЯЛАР БЕРИШ ТАРТИБИНИ ТУБДАН
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

1. Маълумот учун қабул қилинсинки, Ўзбекистон Республикасининг солиқ тизимини ислох қилиш доирасида:

соғлом рақобат муҳитини таъминлаш учун индивидуал солиқ ва божхона имтиёзлари бериш амалиётини максимал даражада чеклаш, имтиёзлар ва преференциялар бериш, уларнинг иқтисодий жиҳатдан асослиги ҳамда самарадорлигини баҳолаш тизимини, шунингдек, улардан фойдаланишни мониторинг қилиш механизминини такомиллаштириш;

солиқ ва божхона имтиёзларини фақат аниқ мақсадда бериш тартибини ишлаб чиқиш ҳамда тасдиқлаш, уларни қўллаш самарадорлигини мониторинг қилиш ва баҳолаш тизимини жорий этиш, самарасиз фойдаланилган имтиёз суммаларини бюджетга мажбурий қайтариш механизмларини мустаҳкамлаш назарда тутилмоқда.

2. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга кўра: солиқ ва божхона имтиёзлари ҳамда преференциялар (кейинги ўринларда имтиёзлар деб юритилади) қонунлар ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳужжатлари билан умуман тармоқлар, фаолият соҳалари, ҳудудлар учун берилди, шунингдек, аниқ мақсадга эга бўлиши ҳамда аниқ ижтимоий, иқтисодий ва молиявий натижаларга эришишни таъминлаш зарур;

вақтинчалик имтиёзлар Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳужжатлари билан 3 йилдан ортиқ бўлмаган муддатда берилди, Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно;

индивидуал имтиёзлар, алоҳида ҳолларда, хусусий сектор инвестиция қилишдан манфаатдор бўлмаган тармоқларда ижтимоий аҳамиятга эга лойиҳаларни амалга ошириш учун, аниқ ижтимоий ёки иқтисодий асослар мавжуд бўлмаганда ёхуд Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳужжатлари билан берилди;

имтиёзлар беришга, божхона тўловлари бўйича имтиёзлар қўллаган ҳолда Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб қилинадиган (импорт қилинадиган) товарлар рўйхатларини тасдиқлашга доир ҳуқуқат ва идоравий қарорларни қабул қилиш таъминланди;

божхона тўловлари бўйича имтиёзлар қўллаган ҳолда Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб қилинадиган (импорт қилинадиган) товарлар рўйхатлари ва уларга тузатишлар, имтиёзлар бериш тўғрисида қонун ёки Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжати мавжуд бўлган тақдирдагина, имтиёз берилган, тасдиқланган.

томонидан шакллантирилади, шунингдек, уларнинг комплекс экспертизасини амалга ошириш учун Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги қошидаги "Лойиҳалар ва импорт контрактларини комплекс экспертиза қилиш маркази" давлат унитар корхонасига қиратилади;

божхона тўловлари бўйича имтиёзлар қўллаган ҳолда Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб қилинадиган (импорт қилинадиган) товарлар рўйхатининг комплекс экспертизаси яқунлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги қошидаги "Лойиҳалар ва импорт контрактларини комплекс экспертиза қилиш маркази" давлат унитар корхонасининг ижобий хулосаси олинган тақдирда, ташкилот рўйхатда кўрсатилган товарларни белгиланган тартибда импорт қилиш ҳуқуқига эга;

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги берилган имтиёзларни муддатидан олдин тутатиш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти девонига асосланган тартибда қайтариш ҳуқуқига эга.

3. Белгиланган қўйилсинки:

а) имтиёзлар беришни назарда тутадиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлигида мажбурий тартибда экспертизадан ўтказилиши шарт. Бунда ушбу лойиҳалар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги томонидан амалга ошириладиган экспертизаларнинг бошқа турлари бир вақтда ўтказилади;

б) экспертизадан ўтказиш учун тақдим этилаётган норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасига сўралаётган имтиёзлар бўйича асосланганлиги ва тегишли ҳисоб-китоблар мажбурий тартибда илова қилинади, уларда лойиҳанинг мақсади, амалга ошириш муддати, киритилаётган инвестиция ва экспорт ҳажми, янгидан ташкил этиладиган иш ўринлари сони, яратилаётган ёки жорий этилаётган инновацион маҳсулот, технологик янгиликлар, прогрессив илмий изланишларнинг аниқ натижалари, ишлаб чиқариш, ишлар (хизматлар, солиқ тушумлари, имтиёзларнинг ҳисобланган суммаси ва бошқалар) ҳажмининг ўсиши кўрсатилади. Ушбу ҳужжатлар, жумладан, қуйидагиларни:

мамлакатини ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан истиқболли ривожлантиришнинг устувор йўналишларидан келиб чиққан ҳолда, имтиёзлар ва преференцияларнинг алоҳида тармоқлар, фаолият соҳалари ва ҳудудларга таъсирини;

берилаётган имтиёзлар ва преференцияларнинг бюджет ва жамият учун самарадорлигини;

уларнинг рақобат муҳитига ва тадбиркорлик фаолиятига таъсирини баҳолаш нуктаи назаридан кўриб чиқилади.

4. Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлигининг сўровларига кўра тегишли экспертиза ўтказиш учун зарур маълумотларни тақдим этсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Хусусийлаштирилган корхоналарга қўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси билан биргаликда имтиёзларнинг самарадорлигини, имтиёзлар суммасининг қўйлаётган натижаларга ва қабул қилинган мажбурийларга мувофиқлигини, берилган имтиёзларнинг Ўзбекистон Республикасидаги, айрим тармоқ ва минтақалардаги ижтимоий-иқтисодий ривожланишга ҳамда рақобат муҳитига таъсири даражасини тизимли равишда мониторинг қилиш ва баҳолаш тартибини тасдиқласин.

6. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги: икки ой муддатда Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетидagi йўқотишни аниқ баҳолашни назарда тутадиган, берилган имтиёзларни ҳисобга олиш тизимини жорий этсин;

навбатдаги молия йилига мўлжалланган Ўзбекистон Республикасининг асосий макроиқтисодий кўрсаткичлари прогнози ва Давлат бюджети параметрларида берилган имтиёзлар бўйича Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетидagi йўқотишнинг умумий суммасини алоҳида қаторда кўрсатиб бурсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда: икки ой муддатда қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгариш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин;

ўзлари қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва бошқа ҳужжатларни мазкур қарорга мувофиқлаштирсин.

8. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги директори Ш.М.Садиков зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ш.МИРЗИЁЕВТошкент шаҳри,
2018 йил 31 майУСТУВОР ВАЗИФАЛАР
ИЖРОСИ ЙЎЛИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

Пул маблағларининг ноқонуний айланиши манбаларига барҳам бериш, аҳоли билан пулли ҳисоб-китобларни амалга оширувчи юридик ва жисмоний шахслар томонидан нақд пул тушумларининг ўз вақтида ва тўлиқ топширилиши юзасидан тизимли назоратни таъминлаш лозимлиги билдирилди.

Бозорлар ва савдо комплексларининг молиявий-ҳўжалик фаолияти, улар томонидан солиқ қонунчилигига риоя этилиши юзасидан қатъий назоратни амалга ошириш, солиқ хизмати органларини ҳалол, юқори маалаки ходимлар билан таъминлаш, коррупция ва ишга расмиятчилик билан ёндашиш ҳолатларига кескин барҳам бериш ишларини тизимли амалга ошириш вазифалари қўйилди.

Сессияда шунингдек, Тошкент шаҳар Молия бош бошқармаси бошлигининг ўринбосари Б.Худайбергеновнинг маҳаллий бюджетнинг 2017 йилдаги ижроси ва 2018 йилнинг биринчи чораги яқунлари бўйича ҳисоботи тингланди.

2018 йил учун тасдиқланган ҳаражатлар сметаси ижросини ўз вақтида ва тўлиқ ижро этиш, дебитор ва кредитор қарздорликлар юзага келишига йўл қўймаслик, белгиланган сет-контингент кўрсаткичларининг сўзсиз бажарилиши, бюджет ва смета-штат интентизмига қатъий риоя этилишини таъминлаш, бюджет маблағларининг мақсадли ҳамда самарали сарфланиши устидан назоратни қўлайтириш ва бу борада масъул ходимларнинг жавобгарлигини ошириш бўйича қатъий чора-тадбирлар қўйилиши белгиланди.

Шунингдек, бюджет тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилиши, бюджет маблағларининг мақсадли сарфланиши устидан олиб бораётган назорат ишларини янада қўлайтириш лозимлиги таъкидланди.

Бундан ташқари сессияда Ер ресурслари ва давлат кадастри Тошкент шаҳар бошқармаси бошлиғи Ғ.Расуловнинг бошқарма фаолияти юзасидан ҳисоботи муҳокама этилди.

Ушбу масала қўрилиши жараёнида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 20 апрелдаги "Фуқароларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар ҳамда ўзбошимчилик билан қўрилган турар жойларга нисбатан мулк ҳуқуқини эътироф этиш бўйича бир марталик умумдавлат акциясини ўтказиш тўғрисида"ги Фармони ҳамда 2018 йил 20 апрелдаги "Тадбиркорлик ва шахарсозлик фаолиятини амалга ошириш учун ер участкала-

рини доимий фойдаланишга бериш тартибини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори ижроси юзасидан Ер ресурслари ва давлат кадастри бошқармаси томонидан олиб борилаётган ишларга алоҳида эътибор қаратилди.

Жумладан, ўзбошимчилик билан қўрилган турар жойларга нисбатан мулк ҳуқуқини эътироф этиш бўйича бир марталик умумдавлат акциясини 2019 йилнинг 1 май кунига қадар яқунлаш чораларини кўриш ва бу ҳақда халқ депутатларини Тошкент шаҳар Кенгашига ҳисобот тақдим этилиши белгиланган бўлиб қўйилди.

Тадбиркорлик субъектларига шарҳсозлик фаолиятини амалга ошириш учун доимий фойдаланиш учун ер участкаларини юридик ва жисмоний шахсларга беришда ягона электрон савдо майдончаси "E-IJRO AUKSION" орқали амалга ошириш ишларини ташкиллаштириш учун жорий йилнинг 1 июлига қадар бўш ернинг (фойдаланиш мақсадини белгиланган ҳолда) манзилли рўйхат шакллантирилиши ва тақдим этилишининг таъминланиши таъкидланди.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 майдаги "Мамлакатнинг демократик янгилаш жараёнида фуқаролик жамияти институтларининг ролини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони асосида халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари масалалари бўйича доимий комиссияси тузилиб, унинг таркиби тасдиқланди.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар туманлар Кенгашларига Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари масалалари бўйича доимий комиссия тузиш, мазкур Қарорнинг иловасига мувофиқ тегишли регламент ва низомадларга ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалани ўз сессияларида кўриб чиқиш тавсия этилди.

Шунингдек, сессияда халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг айрим депутатлари ваколатларини муддатидан илгари тутатиш, Тошкент шаҳар Кенгашининг бўшаб қолган Мирзо Улуғбек туманидаги 16-Хумон, Олмазор туманидаги 23-Моёнқорон ва 24-Мирзо Ғолиб, Яшнобод туманидаги 34-Авиасозлар ва Шайхонтоҳур туманидаги 45-Қоратоп сайлов округларида жорий йилнинг 1 июли, яқинда кўриб чиқилиб, бугун ҳаёtgа жорий этилаётганлиги, Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг белгиланган параметрлар доирасида ижро этилишида асосий омил бўлганлиги қайд этилди.

Чўночи, ижтимоий харажатларни молиялаштириш учун Давлат бюджетте харажатларининг 55,2 фоизи мақдорда маблағ сарфланди. Ижтимоий харажатларнинг 58,7 фоизи таълим тизимини сақлаш ва ривожлантиришга ҳамда 26,9 фоизи соғлиқни сақлаш соҳаси харажатларига

ДЕПУТАТЛАР ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ
2017 ЙИЛДАГИ ВА 2018 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ
ЧОРАГИДАГИ ИЖРОСИНИ КЎРИБ ЧИҚДИЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда)

Мажлисида валюта сийёсатини либераллаштириш ва ташқи савдо фаолияти соҳасини такомиллаштириш бўйича қўрилган чора-тадбирлар мамлакат иқтисодиётига хорижий инвестицияларни кенг жалб қилиш, унинг экспорт салоҳиятини ошириш, замонавий технологияларга асосланган ишлаб чиқаришларни яратиш ҳамда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантиришга хизмат қилаётган таъкидланган, буларнинг натижасида 2017 йилда мамлакат ялпи ички маҳсулотининг 5,3 фоиз, саноат ишлаб чиқариш ҳажми – 7,0 фоиз, қишлоқ, ўрмон ва балиқ ҳўжалиги – 2,0 фоиз, хизматлар – 8,9 фоиз ҳамда қурилиш – 5,6 фоизга ўсиши таъминлангани қайд этилди.

Шу билан бирга, тушумлар барқарорлигига эришилганлиги ҳамда бюджет маблағларидан самарали фойдаланишни таъминлаш орқали Давлат бюджетте 337,3 миллиард сўм ёки ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,1 фоиз микдорда профитчи билан ижро этилган.

Депутатлар иқтисодиётни мутлақо янги асосда ташкил этиш ва янада эркинлаштиришнинг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш борасида қатор қонунлар, мамлакатимиз Президентининг фармон ва қарорлари, давлат дастурлари қабул қилиниб, улар бугун муваффақиятли амалиётга жорий этилаётганлиги, шунингдек, иқтисодиёт соҳасида замон талабларига жавоб берадиган, янгича маъно-мазмундаги ва самарали ислохотларни амалга ошириш йўлида кенг қўлланли ишлар амалга оширилаётганлигини эътироф этдилар.

Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 7 июндаги маҳаллий бюджетларни шакллантиришда жойлардаги давлат ҳокимияти органларининг ваколатларини кенгайтириш ҳамда маҳаллий бюджет даромадларини шакллантиришдаги маъсулиятини оширишга қаратилган фармон ва қарорларнинг ижроси натижасида ўтган йилда маҳаллий бюджетларнинг даромадлар қисми прогнозга нисбатан 104,9 фоизга бажарилган.

Хисобот даврида Давлат бюджети харажатларининг ижтимоий йўналтирилганлиги таъминланиб, Ҳукумат томонидан асосий эътибор бюджет харажатларининг самарадорлигини таъминлаш, ижтимоий хизматларнинг сифатини ошириш, биринчи даражали тўловлар бўйича харажатларни тўлиқ ва ўз вақтида молиялаштириш ҳамда бюджетларро муносабатларни янада такомиллаштириш борасида қатор чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, бугун ҳаёtgа жорий этилаётганлиги, Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг белгиланган параметрлар доирасида ижро этилишида асосий омил бўлганлиги қайд этилди.

Чўночи, ижтимоий харажатларни молиялаштириш учун Давлат бюджетте харажатларининг 55,2 фоизи мақдорда маблағ сарфланди. Ижтимоий харажатларнинг 58,7 фоизи таълим тизимини сақлаш ва ривожлантиришга ҳамда 26,9 фоизи соғлиқни сақлаш соҳаси харажатларига

сарфланганлиги мамлакатда инсон капиталини ўстиришга ва аҳоли саломатлигини таъминлашга бўлган эътибордан далолат эканлиги алоҳида таъкидланди.

Шу билан бирга, Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг 2018 йил биринчи чорағидagi ижроси тўғрисидаги ҳисоботни кўриб чиқиш давомида депутатлар Давлат бюджети даромадларининг шаклланиши ва харажатларининг сарфланиши ҳолатини таҳлил қилдилар.

Тақдим этилган ҳисоботлар депутатлар ва сенаторлар томонидан жойлардаги ҳақиқий ҳолатни ўрганиш ҳамда назорат-таҳлил фаолиятини амалга ошириш жараёнида Давлат бюджетте маблағларидан мақсадли ва самарали фойдаланиш, ҳудудларда ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш борасида ҳали ечимини кутаётган масалалар борлигига қаратиб, жорий йилнинг биринчи чорағида маҳаллий бюджетлар даромадида 874,0 миллиард сўм қўшимча тушган маблағларни айнаш шу масалаларни ҳал этишга йўналтириш мақсадаги мувофиқлиги тўғрисидаги тақлифни илгари сурдилар.

"Фаол тадбиркорлик, инновацион соҳалар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили" Давлат дастурини ижро этиш мақсадида йўл-транспорт, муҳандислик-коммуникация ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш ҳамда модернизация қилишга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш учун ҳам жуда катта молиявий маблағлар кўзда тутилганлиги таъкидланган, уларнинг натижадорлиги ва самарадорлигини таъминлашга жиддий эътибор қаратиш лозимлигини ҳам эътибор қаратиш таъкидланди.

Юқоридгилар билан бир қаторда депутатлар томонидан ҳудудларнинг ресурс салоҳиятини тўлиқ амалга ошириш, бюджет маблағларидан янада самарали фойдаланишни таъминлаш, маҳаллий бюджетлар даромадини ошириш борасида жойларда мавжуд имконият ва резервларни тўла ишлатишга алоҳида эътибор қаратиш лозимлиги таъкидланди.

Муҳокамада давомида депутатлар маҳаллий давлат органлари мансабдор шахсларининг ижро интентизминини ошириш, Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг келгуси давр учун ўз вақтида ва сифатли ижро этилиши устидан парламент назоратини қўлайтириш, бунинг учун халқ депутатлари тегишли Кенгашлари билан ҳамкорлик қилиш юзасидан аниқ вазифаларни белгилаб олиш зарурлигини таъкидладилар.

Мажлиси яқунларида кўра Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Давлат бюджетининг ва давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг 2017 йилдаги ҳамда 2018 йил биринчи чорағидagi ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлаш ҳақида қарор қабул қилди.

Депутатлар парламент Қонунчилик палатасининг ваколатларига тааллуқли бошқа масалаларни ҳам муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатасининг Аxbорот хизмати

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Андижон туманидаги "Боғишамол" оромгоҳида 2018 йил ёз мавсумида фаолият кўрсатувчи болалар оромгоҳлари раҳбарлари, мутасадди ташкилотлар вакиллари иштирокида семинар бўлиб ўтди. Унда оромгоҳларни ободонлаштириш, зарур инвентарлар, турли жиҳозлар, спорт буюмлари, маърифий-бадий адабиётлар, доридармонлар билан таъминлаш, ишларни санитария-гигиена талаблари асосида ташкил этиш масалалари атрофича муҳокама этилди.

● Термиз шаҳридаги 12-Меҳрибонлик уйида тарбияланиб, мустақил ҳаётга йўлланма олган 14 оила ва 32 ўғил-қизга, шунингдек, уй-жойга муҳтож етти нафар имконияти чекланган фуқаролар оиласига 2 ҳамда 1 хонали хонадонларнинг калити тантанали топширилди.

● Жиззахда "Интернет тармоғида миллий сегментни фаол ривожлантириш, ҳудудларни ахборот билан қамраб олишининг янги усуллари" мавзуда семинар бўлиб ўтди. Семинарда интернет тармоғидан унумли фойдаланиш бўйича бир қатор тақлиф ва тавсиялар муҳокама қилинди.

● Қарши шаҳрида "Ёшлар – келажак бунёдкори" шиори остида хунармандлар, тадбиркорлик субъектлари томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар кўргазмаси бўлиб ўтди. Қашқадарё вилояти ҳокимлиги, Савдо-саноат палатаси вилоят ҳудудий бошқармаси, "Хунарманд" уюшмаси вилоят бошқармаси, Ёшлар иттифоқи вилоят кенгаши ҳамда қатор ташкилотлар ҳамкорлигида ўтказилган тадбир давомида тадбиркорлик, хунармандчилик йўналишларида фаолият олиб бораётган ёш ишлаб чиқарувчилар, зардўзлар, каштачилар, заргар ва мис ўймакорлар ўз маҳсулотлари билан иштирок этди.

● Наманганда "Йилнинг энг фаол ёш шифокори" кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Танловда 13 нафар ёш шифокор диагностика ва даволаш амалиётларига инновацион ёндашув бўйича билим ва маҳоратини синондан ўтказди.

ЖАҲОНДА

● Хитойда импорт маҳсулотлари учун бугундан бошлаб бож тўловлари қисқартирилиши маълум қилинди. Жумладан, четдан келтирилаётган кийим-кечаклар учун божлар 7,1-15,9 фоизга пасайтирилади. Шунингдек, бошқа турдаги маҳсулотлар учун ҳам мана шундай қисқаришлар жорий этилади.

● Гавайи оролларидаги Килауэа вулканидан отилган лава Тинч океани қирғоқларига етиб борди. Лаванинг океан сувига тушиши кимёвий реакцияни юзага келтирган ва кислотали булутлар ҳосил бўлган. Маҳаллий маъмурлар аҳоли ва сайёҳларга вулкonga яқин ҳудудларга яқинлашмасликни тавсия қилмоқда.

● Француз Миллий политехника институт томонидан самолётда учидан кўрқадиған одамлар учун махсус қурилма яратилди. Қурилма ёқимли, тинчлантирувчи иффорларни таратишга хизмат қилади. Бу моддалар замонавий принтер ёрдамида ингичка толарлар ҳолига келтирилиб, шиша найча ичига жойланган. Йўловчилар ялпиз, мойчечак ёки апельсин ифоридадан бирини танлаши мумкин. Мосламадан йўловчи кўркув хис қилади-гана пайт, яъни самолётнинг ҳавога кўтарилиши ва қўниш вақтида фойдаланишга мўлжалланган.

1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни

1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишлаб “ЭКОСАН” экология ва саломатлик халқаро хайрия жамоат фонди томонидан пойтахтдаги 25-сонли мактабнинг имконияти чекланган, кам таъминланган ўқувчилари учун ҳамда Яккасарой тумани “Баркамол авлод” болалар маркази билан ҳамкорликда “Ёр – бизнинг дунёмиз!” мавзусида ўтказилган кўрик-танловнинг совриндорларини тақдирлаш мақсадида шахримизнинг диққатга сазовор жойларига саёҳат уюштирилди.

КИЧКИНТОЙЛАР ҚУВОНЧИ

Тадбирда “ЭКОСАН” фондининг матбуот хизмати раҳбари Миркарим Мирсовуров кўрик-танловда фаол иштирок этган ўқувчиларни Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунини билан қўлаб, саёҳатнинг мақсади ҳақида тўхталиб, ушбу саёҳатдан бир олам таассурот олишларига ишонч билдирди.

Замонавий автобусдаги саёҳат давомида иштирокчилар пойтахтимизнинг хушманзара жойларига ташриф буюрдилар. “Шаҳидлар хотираси” ёдгорлик мажмуи ва

“Жасорат” монументини зиёрат қилиб, ўша давр қаҳрамонлари ва жабрдийдаларини ёдга олиб, гулчамбарлар қўйдилар. Улар тарихи ҳақидаги ўқитувчиларнинг маълумотларини катта қизиқиш ва эътибор билан тинглашди. Кейинги манзил Ҳазрати Имом ва “Минор” мажмуалари, “Эски шаҳар” худуди, “Чорсу” бозори, Ўзбекистон Миллий боғи ва Мустақиллик майдонлари бўлди. “Халқлар дўстлиги” майдонида Иккинчи жаҳон уруши даврида Ўзбекистонга келтирилган

болаларни ўз қарамоғига олган темирчи Шомахмудовлар оиласига атаб барпо этилган монумент пойига ҳам гулчамбарлар қўйдилар.

Сафар давомида болалар аудио ёзувлар орқали нафақат Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари ҳақида балки тарихига оид кўплаб янги маълумотларни қизиқиш билан тингладилар.

Гулноза ДЖАЛИЛОВА, “ЭКОСАН” экология ва саломатлик халқаро хайрия жамоат фонди бош мутахассиси

ОБОД ЮРТНИНГ
БАХТИЁР ФАРЗАНДЛАРИ

Дунёда болаларнинг кулгисия шўх-шодон қийқириғидан ортиқ беғуборлик йўқ. Осмон мисол мусаффо, тим қора кўзларини сизга қадаганча, бийрон тилда тинмай савол бераётган, мурғак қалби билан оламдаги жамки ажойиботларни ўрганиш, мушоада қилишга уринаётган болакайнинг нурли чехрасига боққан ҳар қандай инсон ҳаёт ташвишларини унутади.

Зотан, фарзанднинг саодатли ва бахтиёр дамларини мудом кўриб яшаш ҳар бир инсон умрининг асосий мазмунидир. Бугун давлатимиз томонидан ўсиб келаётган авлоднинг ҳар томонлама соғлом ривожланиши, маънан етук бўлиб воёга етишига алоҳида эътибор берилмоқда.

Ўзбекистон мудофеасига кўмаклашувчи “Ватанпарвар” ташкилоти “Яккасарой Ўқув СТК” УК томонидан 1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунини муносабати билан “Ҳеч ким меҳр-эътибордан четда қолмасин” шiori остида туманда жойлашган 25-сонли имконияти чекланган болалар учун ихтисослаштирилган мактаб ўқувчилари учун тадбир ташкил этилди.

Ўқувчи-ёшларимиз қалбида инсонийлик ва меҳр-мурувватни мустаҳкамлаш, Ватанини севгиш ва уни ардоқлаш мақсадида ташкил этилган тадбирда мактабнинг ва “Ватанпарвар” ташкилоти “Яккасарой УСТК” унитар корхонасининг раҳбарлари ва мутасадди вакиллари, ота-она-

лар иштирок этишди. Иштирокчилар болажонларни Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунини билан санимий кутлашди ва келажагимиз ёшлари ҳеч қачон меҳр-эътибордан четда қолмаслигини эътироф этишди.

— Болаликнинг беғубор дамлари нақадар тотли бўлишини ёши улғайган сари ҳис қила бошлайди инсон, — дейди унитар корхонанинг Маънавият, ташкилий оммавий ишлар ва ҳарбий-ватанпарварлик тарғиботи бўйича бошлиқ ўринбосари Мухаррам Қудратова. — Юртимизда келажақ авлод тақдирини йўлида қилинаётган ҳар бир сазй-ҳаракат ўз натижасини бериши шубҳасиз. Ташкил этилган байрам тадбири барча ўғил-қизларга хурсандчилик бахш этди.

Шунингдек, тадбирда ўқувчилар ўзларининг жоноҳон Ватанимиз ва она ҳақидаги шеърларини айтиб, барчани хушнуд этдилар. Тадбир сўнггида болажонларга совғалар улашилди.

Зиёда РАСУЛОВА

ҲАҚИҚИЙ МАКТАБ
ОИЛАДАН БОШЛАНАДИ

Бугун билаги кучга тўлган, жасур спортчи ёшларимиз халқаро олимпиадаларда ўз маҳоратларини намойён этиб, шохсупаларда фахрли ўринларни эгаллаб, юртимиз нуфузини оширишга ҳисса қўшишмоқда.

Бу фарзандлар, мамлакатимиз равангига муносиб ҳисса қўшиб, халқимиз, миллатимизнинг фахри, шон-шухратига айлиниб улгурган.

Бирок, ҳозирги кунда айрим ёшлар ўртасида ҳали воёга етмасданок жиноят содир этиш ҳолатларининг учраши ачинарли ҳолдир. Бунга эса, ёшлар оиласида но-соғлом турмуш тарзининг мавжудлиги, мактаб, коллеж, лицейларда синф ва гуруҳ раҳбарларининг бепарволиги сабаб бўлмоқда.

Тўғри, баъзи ҳолатларда ўқитувчилар орасида ҳам таълим-тарбияга бироз бепарво қарайдиганлар учраб туради. Ёшлар дунёқарашининг кенг, фикри теран бўлиши ўқитувчи савиясига ҳам боғлиқ. Чунки, таълим ва тарбия бир-биридан айрилмайдиган, ўзаро боғлиқ тушунчалардир. Тарбия берувчи ота-она ўзи ривож қилмайдиган тартиб-интизомни фарзандидан талаб қилиши ўринсиз бўлган-дек, таълим берувчи устозлар ҳам, соҳаси бўйича етарлича билим ва кўникма ҳосил қилмас экан, ўқитувчиларнинг саводи чарчланмайдиган. Шу сабабли, ўқитувчиларда аввало ўқир саводхонлик, нутқ маданияти ва психологик билим ва кўникмалар борасида етарлича тажриба бўлиши керак. Бундан ташқари, болаларнинг руҳий муаммоларига ота-она ва яқинларининг кераклича эътибор қилмаслиги сабаб бўлади. Назоратсиз қолган болалар тарбияни оила, мактабдан эмас, турли кўрсатувлар, интернет, кўча-кўйдан олади. Мутахассислар фикрича, бола онгини бир сония ҳам бўш қўйиб бўлмайди. Бекорчилик натижасида ёт гоғлар тўғрига илинади. Чунки, у ҳали оқ-қорани ажрата олишга қодир эмас. Шу боис, бола тарбиясида меҳр-эътибор ва назоратда ҳислат кўп. Аслида ҳақиқий мактаб оиладан бошланади.

Бу борада ота-оналар билан суҳбатлашганимизда эса улар мактаблар, маҳаллаларда турли тўғарақларни кўпайтириш, аynиқса спорт билан шуғулланиш, фанларни чуқурлаштириш бўйича арзонлаштирилган курсларнинг ташкил этилишини муаммоларнинг ечими сифатида кўрсатишмоқда. Шунингдек, баъдий адабиёт, шеърят кеңалари, иншо, диққат, баён ёзиш каби мусобақаларни кўпайтириш ҳамда гоғиларни муносиб рағбатлантириш масалаларини кўриб чиқиш лозимлигини ҳам таъкидлашди. Уларнинг фикрича, ёшлар орасидаги барча кўнгилсизликларнинг ортида бекорчилик иллати туради.

Ёшлар вақтини самарали ва мазмунли ўтказишни тўғри ташкил этиш орқали жиноятларнинг олди олинади, деган фикр ўз исботини топмоқда.

Яшнобод туманида воёга етмаганлар орасида жиноятнинг олдини олиш чоралари кўрилиши натижасида 2016-2017 йиллар ҳамда 2018 йилнинг 1-чорагига ёшлар ўртасида жиноятчилик ҳолатлари каймаган.

Юқоридагиларга асосан, Яшнобод туман мутасадди ходимлари ёшларнинг жиноятчиликка қўшилиб қолмаслиги, жиноятга мойил шахсларни аниқлаб, уларни ўз вақтида соғлом турмуш тарзига қайтариш юзасидан чора-тадбирлар белгиллаб олинган. Белгиланган режа асосида олиб борилаётган ишлар ўз самарасини бериши шубҳасиз.

Зеро, Абдулла Авлоний айтганидек, “Тарбия биз учун ё ҳаёт – ё мамот, ё нажот – ё ҳалокат, ё саодат – ё фалокат масаласидир”.

Комронбек ҒОҒУРОВ, Яшнобод туман прокурорининг ёрдамчиси

МАҲОРАТ САБОҚЛАРИ

Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди, “Маърифат” газетаси ва “Бошланғич таълим” журнали ҳамкорлигида маънавият, маърифат, таълим-тарбия соҳасига ихтисослашган журналистларни тайёрлаш мақсадида ташкил этилган маҳорат дарсларининг биринчи босқичи якунланди.

Тошкентдаги “Пойтахт” бизнес марказида “Журналист ихтисослашувининг публицистик асарлар сифатига таъсири” мавзусида устоз журналистлар ва “Маҳорат мактаби” тингловчилари иштирокида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Кичик хабарларни ёзиб, факатгина улар билан ки-фояланиб қоладиган журналист ҳеч қачон касбининг чўққисига кўтарила олмайдиган. Назаримда, ҳар бир бўла-жақ журналист-талаба таҳлилий мақолалар ёзиб, ўзини синая кўриши ва бугунги замон талабига лаббай, дея жавоб бериши керак, – дейди тажрибали журналист Ҳалим Саидов.

“Маҳорат мактаби” тингловчиларига диплом ва эсда-лик совғалари берилди.

М.ТОШҚОРАЕВА, ЎЗА мухбири

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ Яшнобод филиалининг эҳтиёжлари учун банк хизматлари истеъмолчиларига қулай шартловлар яратиш мақсадида Billson русумли (Billson N-120A) пул санаш машиналарини сотиб олиш бўйича махсус лицензияга эга ташкилотлар ўртасида

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

Танловни ўтказиш тартиби ва шартлари тўғрисида батафсил маълумотни қуйидаги манзилдан олиш мумкин: Тошкент шаҳри, Яшнобод тумани, Мах-тумкули кўчаси, 69-йў. Телефонлар: (371) 289-69-60, 289-64-29.

Нархлари фойзда кўрсатилган тижорат тақлиф-лари алоҳида конвертга жойланган ва корхона мух-ри билан тасдиқланган ҳолда эълон чиққан сана-дан бошлаб 15 кун муддат ичида қабул қилинади.

Тошкент қурилиш-коммунал касб-хунар коллежи томонидан Шокиров Шахзод Шухрат ўғли номига 2015 йилда берилган К № 4042911 рақамли дип-лом ва диплом иловаси йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Рамазон – мусулмон халқи алоҳида эътибор ва ҳурмат билан кутиб оладиган ойдир. Бу ойда олам шодликка тўлади, хайр-барака, фазилатлар ёғилади. Кишилар қалбида сурур, кўзнда қувонч балқийди. Ҳамма бир-бири билан ширинсўз бўлиб, меҳр-муҳаббат ришталари мустаҳкамланади.

САВОБ ИШЛАР, ЭЗГУ
АМАЛЛАР ОЙИ

Қуръони карим тиловати ва хатмига бўлган муҳаббат жило-си ҳар бир қалбда намойён бўлади. Зеро, Рамазон – Қуръони карим оий экани шундай баён этилади: “Рамазон оийи одам-лар учун хидоят (манбаи) ва тўғри йўл ҳамда акрим этувчи ҳужжатлардан иборат Қуръон нозил қилинган ойдир...” Мас-жидларда ўқиладиган қуровх намозида ҳамма бир сафда ту-риб ибодат қилади. Элу юртнинг раванқи, осойишталиги, барқарорлигини сўраб дуога қўл очилади. Рўзадор борки, эзгуликка интилади, ўзини ислоҳ этади, хатоларини тузатади. Гина-қудурат, зулм, адоват, ғийбат каби иллатларга барҳам берилади.

Ҳозирги вақтда масжидларимиз ҳар галгидан гавжум. Та-ровеҳ намозида ҳамма бир сафда туриб намоз ўқимоқда, ибодат қилмоқда. Пойтахтимизда 119 масжид бўлиб, бугунги кунда улардан 111 тасида хатми Қуръон ва 2 тасида таровеҳ намози ўқилмоқда. Қолган 8 тасида таъмирлаш ишлари олиб боришмоқда. Шу ўринда мамнуният билан қайд этиш ўринли-ки, Учтепа туманида “Абу Талха” ва “Лаби зах” масжидлари-нинг фаолият бошлагани қалбларга қувонч бағишлади.

Хатми Қуръон ва таровеҳ ўқилаётган масжидларнинг ҳам-масида намозхонлар учун барча шарт-шароит яратилган. Би-родарларимизнинг хотиржам ибодат қилишлари учун ички ишлар бўлимлари томонидан жамоат тартибини сақлаш ва хавфсизлигини таъминлаш йўлга қўйилган.

Маълумки, Ўзбекистон мусулмонлари идораси Фатво хайъа-ти томонидан бу йилги Фитр садақаси миқдори бозорлардаги 2 килограмм бугдой нархидан келиб чиққан ҳолда белгилан-ди. Масалан, ҳозирда Тошкент шаҳри бозорларида 1 кило-грамм бугдойнинг нархи ўртача 2 минг 500 сўм. Демак, Фитр садақаси таъминан 5 минг сўмга тенгдир.

Бу йилги Фидя миқдори доимий уэр билан рўза тутол-майдиган кишилар учун бир ош одамнинг бир кунлик озик-овқати баробарида бўлиб, ўртача 12 минг сўм, деб белги-ланди.

Рамазон – бирдамлик, ҳамжихатлик, дийдор оийи. Бир йил давомида бир-бирини кўрмаган кўнгли яқин, аммо яшаш жойи узок, қиладиган касби-кори бошқа-бошқа бўлган инсонлар таровеҳ намозларига келганда яна дийдорлашади. Бегона инсонлар ҳам таровеҳ намозида қатнаганда танишиб, дўстла-шиб кетади.

Бу ойда оиламизга, қариндош-уруғларимизга, маҳалламиз-даги бева-бечораларга, кам таъминланганларга қўлимиздан келганича моддий ёрдам беришимиз, беморлар ҳолидан ха-бар олиб, уларни бориб кўришимиз лозим.

Муҳаммадасуф ХУШВАКОВ, Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг Тошкент шаҳар вакилиги бош мутахассиси

САЙЁҲАТЧИ СОҲАСИ
ИСТИҚБОЛЛАРИ

Ҳозирги пайтда сайёҳлик соҳаси жаҳондаги жадал ривожланаётган ва юқори даромад келтираётган соҳалардан бири эканлиги шубҳасиз. Бу халқаро ижтимоий-иқтисодий, маданий, маърифий алоқалар мустаҳкамланишига хизмат қилмоқда. Шу билан бирга халқаро туризм ушбу соҳага хизмат кўрсатувчи тармоқларни яратган ҳолда иқтисодиёт ривожига ўзига хос пойдевор яратади.

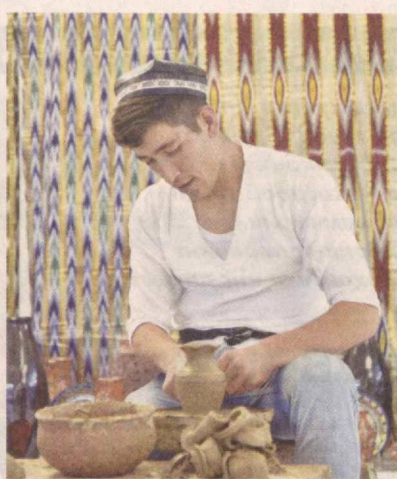
Давлатимиз раҳбари томонидан туризмни ри-вожлантиришга, ташқи ва ички сайёҳлик соҳала-рини ҳар томонлама раванқ топтиришга алоҳида эътибор қаратилаётганлиги ҳам бежиз эмас, ал-батта. Ушбу йўналишда жаҳон ва замон талабла-рини ҳисобга олиб, халқаро андозалар даража-сида иш юритишга кучли тағзамин яратувчи мах-сус қарорлар қабул қилинмоқда. Зеро, мамлака-тимизда аниқланган 4000 дан зиёд маданий ёдгорликлар, моддий ва маънавий қадриятлар ЮНЕСКО Умумжаҳон маданий мероси реестрига киритилганлиги ҳам халқаро туризмни ривожлан-тириш борасида жиддий салоҳиятга эгаллигимиз даполатидир.

Бугунги кунда туристик фаолият лицензиясига эга 900 га яқин ташкилот ва фирмалар сайёҳлик соҳасида иш юритмоқда. Тошкент, Самарқанд, Урганч, Бухоро, Нукус халқаро аэропортлари ҳам турли мамлакатлардан келаётган минглар сай-ёҳлар учун ўзига хос дарвоза вазифасини ба-жармоқда.

Сайёҳлик соҳаси учун кадрлар тайёрлаш ма-салалари ҳам алоҳида эътиборда. Икки олий ўқув юрти – Самарқанд иқтисодиёт ва сервис инсти-тутини ҳамда Тошкент Давлат иқтисодиёт универ-ситети юқори малакали мутахассислар тайёрла-нишини изчил давом эттирмоқда. Шунингдек, Тош-кент, Самарқанд, Бухоро, Урганч коллежларида ҳам туризм соҳасининг турли йўналишлари бўйича керакли ихтисосликлар таълими йўлга қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси 1993 йилдан эти-боран Умумжаҳон туризм ташкилоти – ЮНВТО аъзоси саналади. ЮНВТО низоми 1975 йил 27 сентябрда қабул қилинган ва ушбу сана 1980 йилдан бошлаб Бутунжаҳон туризм кунини сифати-да нишонланади.

Юқорида айтиб ўтилганидек, туризм соҳасини ривожлантиришда малакали кадрлар масаласи алоҳида ўрин тутади. Ушбу йўналишда Тошкент туризм касб-хунар коллежи фаолияти ҳам эъти-борга молик. 2200 нафарга яқин ёшлар таълим олаётган мазкур муассаса муносиб ютуқларни кўлга киритиб келмоқда. Коллеж талабаларига ҳар томонлама мукамал таълим беришга инти-лаётган ўқитувчилар томонидан эришилган му-

САНЪАТ ВА ЁШЛАР ҚИЁФАСИ

Ўзбекистон давлат кўғирчоқ театрида Маданият вазирлиги ҳамда Республика Маънавият ва маърифат маркази ҳамкорлигида "Театр ходимлари ўртасида маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш ва бугунги дунё манзараси" мавзусида тадбир ташкил этилди.

Таъкидланганидек, мамлакатимизда миллий маънавиятимизни юксалтириш, маданият ва санъат ривожини давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг доимий эътиборида бўлиб келмоқда. Бу йўналишда қабул қилинган қонун ҳужжатлари ёш авлод оғу тафаккурини тўғри шакллантиришга оид ишларни замон билан ҳамнафас йўлга қўйишда, тарғибот ишларини ҳаётий, таъсирчан ва самарадор олиб боришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги ҳамда Республика Маънавият ва маърифат маркази томонидан 2017 йилда ўзаро ҳамкорлик меморандуми имзоланган эди. Унга кўра, ёшларнинг маънавий-ахлоқий тарбиясида маънавият тарғиботчилари ҳамда санъат ва маданият ходимларининг ҳамкорлигини қўлайлаштириш, биргаликда турли тадбирлар, давра суҳбатлари, ижодий лойиҳалар ташкил этиш кўзда тутилган.

Республика Маънавият ва маърифат маркази томонидан вазирлик тизимидаги ташкилотлар, ижодий жамоаларда давра суҳбатлари, тадбирлар, мулоқот ва учрашувлар ўтказиш яхши анъанага айланган.

Спектакллар болаларни фақат эъзуликка, катталарга хурмат, миллий анъана ва қадриятларимизга садоқат, ватанпарварлик, меҳнатсеварлик, ҳалоллик, она табиатга эҳтиёткорона муносабат руҳида тарбиялашга йўналтирилган, — деди Ўзбекистон давлат кўғирчоқ театри директори Раъшан Исроилов.

Учрашувда юртимизда кечаётган ислохотларнинг мазмун-моҳияти, дунёдаги мураккаб глобаллашув жараёни, ёш авлод оғу тафаккурини асрашда ижодкор зиялиларнинг бурчи ва масъулияти хусусида атрофлича сўз юритилди.

Н.УСМОНОВА,
ЎЗА МУХБИРИ

Футбол янгиликлари

МУНДИАЛ КЕНГ ҚАМРОВДА ЁРИТИЛАДИ

Россияда футбол бўйича уюштирилаётган жаҳон чемпионати бошланишига ҳам саноқли кунлар қолмоқда.

Курраи заминнинг 32 та миллий терма жамоаси иштирок этадиган ушбу нуфузли турнирни барча мухлислар қатори мамлакатимиздаги футбол ишқибозлари ҳам орзиқиб кутишмоқда. Кувонарли жиҳати, Ўзбекистонда жаҳон чемпионати мусобақалари ва мундиалга боғлиқ барча дастурларни трансляция қилиш ҳуқуқига "UZREPORT TV" ва "FUTBOL TV" телеканаллари эга бўлганидан хабарингиз бор. Ушбу телеканаллар жаҳон чемпионати учрашувлари ва мундиалга боғлиқ дастурларни жонли эфирда ва юқори сифатда тақдим этади. Жаҳон чемпионати дои-

расида 64 та учрашув, жумладан, гуруҳ босқичининг 16 та беллашуви ўтказилади. Дарвоқе, 14 июндан 15 июлгача давом этадиган жаҳон чемпионати бахсларини мухлислар ўзбек ёки рус тилида томоша қилдилар. Трансляцияни қайси тилда томоша қилиш имкониятини мухлиснинг ўзи танлайди. Шунингдек, Россия спорт шарҳловчилари — Денис Казанский ва Александр Елагин Тошкентда ташриф буюришди ва "UZREPORT TV" ҳамда "FUTBOL TV" телеканалларида бахсларни шарҳлаб боришди. Жаҳон чемпионати трансляцияларидан ташқари мухлислар кунлик на-

тижаларга бағишланган дастурни томоша қилишди. Унда ўтган ўйинларнинг энг ёрқин, ҳаяжонли дақиқалари, терма жамоалар футболчилари, мураббийлари ҳақидаги маълумотлар, ФИФА-18 рекордлари, қизиқарли маълумотлар тақдим этилади.

Айни кунларда мамлакатимиз мухлислари учун "UZREPORT TV" ва "FUTBOL TV" телеканаллари орқали 16 қисмдан иборат "Мундиал сари йўл" фильмининг намойиши бошланди. Мухлисларга ҳақиқий совға сифатидаги "Мундиал сари йўл" фильмининг намойиши 13 июлгача давом этади.

"ТОШКЕНТ ДЕРБИ"СИДА "ПАХТАКОР" ГОЛИБ

Футбол бўйича Суперлига жамоалари ўртасида уюштирилган мамлакат XXVII миллий чемпионатининг 13-турида амалдаги чемпион "Локомотив" яна мағлубиятга учради ва муҳим очколардан маҳрум бўлди.

Ушбу тарзда Бекободда "Металлург" жамоаси меҳмони бўлган темирйўлчилардан омад юз ўғирди. Очиги, 90 дақиқа давомида тўп назорати ботида устунликка эришишга интилган тошкентлик футболчилар қарши ҳужумларни қайтариш чоғида хатоликларга йўл қўйишди ва 0:2 ҳисобида меҳмонлардан мағлуб бўлишди. Дарвозага голларни З.Абдуллаев ва М.Исаев киритишди.

Турнинг марказий баҳси "Пахтакор" марказий стадионида "Пахтакор" ҳамда "Бунёдкор" жамоалари ўртасида кечди. Миржалол Қосимовнинг жамоасига нисбатан анча кучли таркибга эга пахтакорчилар 6-дақиқада Т.Безерра томонидан меҳмонлар дарвозасига киритил-

ган гол эвазига 1:0 ҳисобида ўйинни ўз фойдаларига ҳал эта олишди ва ҳамон турнир жадалида карвонбошилиқ қилишмоқда.

Қолган беллашувларда қуйидаги натижалар кайд этилди: "Бухоро" — "Насаф" — 1:0, "Нефчи" — "Сўғдиёна" — 0:2, "Навбахор" — АГМК — 1:0, "Қўқон" — 1912" — "Кизилқум" — 0:1.

Навбатдаги 14-тур бахслари Ўзбекистон миллий терма жамоамизнинг 7 июнда сафарда Уругвай терма жамоасига қарши уюштирилаётган назорат-ўртоқлик учрашуви сабаб номаълум муддатга қолдирилди.

Ақбар ЙЎЛДОШЕВ

Кўрик-танловлар

СЕРҚУЁШ ҲҲР ЎЛКАМ

"Баркамол авлод" Республика болалар ўлкашунослик ва экология марказида "Серқуёш ҳўр ўлкам!" Республика кўрик-танловининг якуний босқичи бўлиб ўтди.

Унда Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳри ҳамда 12 та вилоятлардан голиб ўқувчилар жамоалари иштирок этдилар. Республика кўрик-танловининг якуний босқичида голиб жамоалар 4 та шарт, яъни ўз ўлкаси ҳақида тақдимот ва деворий газетасига шарҳ, Ўзбекистон тарихи, табиати ва географиясига оид тест синови ва эркин мавзу шартлари бўйича беллашдилар.

Ёшлар ўртасида Ватанга муҳаббат ва садоқат, инсонпарварлик фазилатларини тарбиялаш, миллий урф-одат, анъана ва қадриятларнинг ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамиятини ҳар томонлама очиб беришга йўналтирилган "Серқуёш ҳўр ўлкам!" кўрик-танлови анъанавий тарзда ўтказилиб келинмоқда, — дейди "Баркамол авлод" Республика болалар ўлкашунослик ва экология марказининг Маънавий-маърифий ишлар бўйича директори ўринбосари Хайриддин Бойиров. — Ушбу кўрик-танловни ўтказишдан асосий мақсад ўлкамиз тарихи, халқимизнинг бой маданий меросини ўрганиш, гоёларини кенг тарғиб қилиш, ёшлар ўртасида ватанпарварлик, дўстлик, ижтимоий ҳамақорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш, ўлкашунослик йўналишида тўғарак аъзоларининг ижодий изланишларини камол топтириш ҳамда иқтидорли ва истеъдодли ўқувчиларни кашф этиш, уларни

моддий-маънавий рағбатлантиришдан иборатдир.

Дарҳақиқат ёшларнинг қалби ва онгига миллий ва умумбашарий қадриятлар уйғунлигини сингдириш, уларни замонавий билим ва ҳунарларни эгаллаш, ҳар томонлама ақли, ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан баркамол этиб вояга етказишда барчамиз бирдек масъулмиз.

Мазкур кўрик-танлов якунига етар экан, иштирокчиларнинг ҳар бир ҳаракати ҳамда қилган ишларини кузатиб ва баҳолаб борган ҳайбат аъзоларининг натижалари эълон қилинди. Унга кўра 1-ўрин Хоразм вилояти Урганч тумани "Ёш ўлкашунос" жамоасига, 2-ўрин Наманган вилояти Наманган шаҳри "Наманган" ва Тошкент шаҳар Яшнобод тумани "Зукколар" жамоаларига, 3-ўрин Қорақалпоғистон Республикаси Тахтакўпир тумани "Тахтакўпир тонги", Тошкент вилояти Оққўрғон тумани "Турон" ва Самарқанд вилоят Каттакўрғон тумани "Ёш ўлкашунос" жамоаларига берилди.

Шунингдек, номинациялар бўйича ҳам голиблар аниқланиб, Республика кўрик-танловининг барча иштирокчи жамоалари "Баркамол авлод" Республика болалар ўлкашунослик ва экология маркази томонидан диплом ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Саидабдор УМАРОВ,
ЎЗДСМИ ўқитувчиси

"101"

ҚОИДАЛАРГА АМАЛ ҚИЛИШНИ УНУТМАНГ

Сиз ҳаётда бир бор бўлсада ёнгин ҳодисасини кўрганмисиз? Дейлик, қўшинингизнинг уйдан бирорта сабаб билан ёнгин чиқди. Гарчи қўшининг уйи ёнапти-ю кўпроқ қуяётган сиз.

Чунки у сизга жонажон қўшни. Биламизки ёнгин хоҳ катта, хоҳ кичик бўлсин, албатта моддий зарар кўрилади. Иккинчидан ёнгиниздаги қўшни хонадон гувиллаб ёнадию сизнинг уйингизга ўтиб кетмайди, деб ким қафолат беради.

Ҳаётда содир бўладиган даҳшатли фалокатлардан бири шубҳасиз ёнгиндир. Ҳар биримиз ҳаётда оловдан фойдаланамиз, лекин ҳамма ҳам оловдан тўғри фойдаланишни билмайди.

Ёнгин эса бир неча сонияда мол-мулк ва яқинлардан ажрата оладиган бир офатдир. Ўз умримиз, ширин жонимизни барбод айлаб, мону давлатимизнинг кулини кўкка етишига йўл қўймайлик.

Ж.САТТОРОВ,

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат таъқиқовчи академиясининг Ёнгиндан муҳофаза қилувчи ЁХБ инспектори, сержант

Олис мозийда, инсоният илк бора оловни кашф этган даврлардаёқ бу кимёвий жараённинг нақадар катта даража эга эканлиги намён бўлган.

Ишлаб чиқариш корхоналарида содир бўлган ёнгинлар кишиларнинг самарали меҳнатига салбий таъсир кўрсатади, давлат мулкига зиён етказиши. Ана шу зарарни қоплаш учун қанча иш қилинган, қанча вақт ва меҳнат сарф бўлишини ўйлаб кўришнинг ўзи ҳам ҳушёрликка қорлайди.

Уй-жойларни тўғри лойиҳалаш, монтаж ишлари, электр жиҳозларидан, газ

ва иситиш мосламаларидан оқилона фойдаланиш, жойларда ёнгин хавфсизлигини таъминлаш асосий омиллардан биридир. Унутманг: ёнгин хавфсизлиги қоидаларига амал қилиш билан саломатлигингиз ва мулкнингизни асраган бўласиз. Бунинг учун беларволикка йўл қўймаслик керак.

М.ДУСМУРАТОВ,

23-ХҲХ инспектори, сержант

ФИРИБГАРЛАРГА ЧУВ ТУШМАНГ

Жиноят ишлари бўйича Мирзо

Улугбек туман суди томонидан Жиноят кодексининг 168-моддаси, яъни фибрибарлик жиноятини содир этган 114 та шахсга нисбатан, Жиноят кодексининг 104, 105, 109-моддалари, яъни тан жароҳати етказиш жинояти билан 62 шахсга нисбатан, Жиноят кодексининг 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276-моддалари, яъни гиёҳвандлик билан боғлиқ 64 та шахсга нисбатан жиноят иши кўриб чиқилган.

Бундан кўринадики, фибрибарлик энг кўп учраётган жиноят туридир. Ҳозирги кунда бозор муносабатлари шароитида мулкка таҳовуз жиноятлари ичида фибрибарлик жиноятининг ўсиш тенденцияси кучайиб бормоқда. Ҳўш, фибрибар ким, у ўзини қандай кўринишларда намён этади?

Биз бир-бирига ишонадиган, суянадиган, кўмак сўраб келганга елка тутадиган халқмиз. Фибрибарлар эса халқимизнинг ана шу ишончларини суистеъмол қилмоқда. Оқибатда эса фуқаролар бошқалардан фибрибарларни ажратолмай, уларнинг алдовларига учиб қолаётир.

Фибрибарлар билиб туриб ҳақиқатга тўғри келмайдиган маълумотларни бошқа бировага тегишли бўлган моддий қимматликларни қўлга киритиш учун тўқиб чиқаришди. Мулкнинг эгасига маълум қилиниши лозим бўлган ҳақиқий фактларни яшириб, янглиштиришга қаратилган ҳаракатларни амалга оширишди. Фибрибар ўзганинг мулкни ёки мулкка бўлган ҳуқуқини алдаш ёки ишончини суистеъмол қилиш йўли билан қўлга киритади. Бунда мулкдор ўз мулкни ёки мулкка бўлган ҳуқуқини алданиши оқибатида фибрибарга бериб қўяди. Ёки унга ушбу мулкни эгаллашга имконият яратиб беради. Фибрибарликда ишончини суистеъмол қилиш деганда эса, айбдорнинг мулкнинг бошқа эгаси ёки мулкнинг учинчи шахсларга бериб юбориш тўғрисида қарор қабул қилишга вақолатли бошқа шахслар билан ишончли муносабатлардан гаразли мақсадларда фойдаланиши тушунилиши лозим. Бундай ҳолатга турли хил ҳолатлар, айбдорнинг хизмат мавқеи ёки жабрланувчи билан шахсий ёки қариндош-уруғлик муносабатлари сабаб бўлиши ҳам мумкин.

Фибрибарлик учун жавобгарлик Жиноят кодексининг 168-моддасида кўзда тутилган. Бу жиноят содир этилганда жабрланувчининг аризаларига асосан суриштирув бошланиб, дастлабки тергов органлари томонидан жиноят иши кўзгатилишига асос бўлади. Бунда қанча микдорда мол-мулкни қўлга киритиши аҳамият касб этмайди. Чунки, барча кўришилларда жавобгарлик белгиланган. Лекин, микдордан келиб чиқиб Жиноят кодексининг 168-моддасига асосан жазо тайинланади. Бу модданинг 1-қисмида микдор аҳамиятга эга эмас. Қанча бўлишидан қатъий назар жавобгарлик белгиланган. 2-қисмида ўзганинг анча микдордаги мол-мулкни, яъни энг кам иш ҳақининг 100 бараваридан 300 бараваригача, 3-қисмида эса 300 бараваридан 500 бараваригача, 4-қисмида 500 баравар ва ундан ортиқ микдорда қўлга киритилиш ҳолатларида жазога келиши назарда тутиб ўтилган. Жазо шундан келиб чиқиб тайинланади.

Фибрибарликнинг қурбони бўлиб қолишга авваламбор, ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятнинг етишмаслиги сабаб бўлади. Кейинги пайтларда акаси-яра фарзандларини пора эвазига ўқишга жойлаб қўйишни истаган ота-оналар фибрибарлар домига тушиб қолмоқда. Бунда ўзаро боғланиб келувчи жиноят содир этилиши кузатилади. Чунки авваламбор, пора беришнинг ўзи жиноят, пора олувчи ва ўртадаги воситачи ҳам жиноят қилаётган шахсга қиради.

Жиноят кодексининг 211-моддасида пора бергани учун жиноий жазо белгиланган. Агар пора берувчи шахс ўзининг қилимишни нотўғрилигини англаб пора берган кундан 30 кун ичида ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига ариза билан мурожаат қилса, у жиноий жавобгарликдан озод қилинади. Бироқ, амалиётда кузатиладики, фибрибар шахслар шу ҳолатдан ҳам уздабуронлик билан чиқиб кетишмоқда. Чунки, пора берсаю, ҳуқуқни ҳимоя қилиш органларига мурожаат қилмасдан орадан 30 кун ўтса, пора берувчининг ўзи ҳам жавобгар ҳисобланади. Пора предмети айбдордан ундирилгандан кейин давлат ҳисобига ўтказилади.

Таърибамда ўқишга қиролмай, фибрибар билан автобусда танишиб қолиб, унинг гапига учган, ўқишга қиритиб қўйиши учун 6 минг АҚШ долларини пора берган йигитнинг ишини кўришга тўғри келган. Табиийки, йигитнинг ота-ониси қарз-хавола қилиб шу пулни уларни ишонтирган шахсга берган. Ёнғ қизиги ҳаётда илк бор кўриб турган одамга пора берган. Натижада эса, фибрибардан ундирилган пул давлат ҳисобига ўтказилди. Чунки, пора берувчи вақтида ҳуқуқни ҳимоя қилувчи органларга мурожаат этмаган.

Жабрланувчиларни албатта, одил суд ҳимоя қилади, адолатли қарор чиқаради. Бироқ, фуқароларнинг ўзлари фибрибарлар домига тушиб қолмаслик учун ҳушёр бўлишлари, ҳуқуқий билимларини мунтазам равишда ошириб боришлари керак.

Фаррох ТУРАХОДЖАЕВ,

жиноят ишлари бўйича Мирзо Улугбек туман суди судьяси

ЎЗГИДРОМЕТ
ХАБАР ҚИЛАДИ

метр тезликда эсади. Ҳарорат кечаси — 20-22, кундузи — 36-38 даража иссиқ бўлади. Ўзгидрометнинг мавсумнинг ҳисобини томоша қилса, 2 июнда Тошкент шаҳрида об-ҳаво шароити шаҳар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бир оз тарқалиб кетишига имконият яратилди, ифосиланиш даражаси паст бўлади.

Тошкент оқшоми

Манзилимиз: 100029, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:
Эълонлар: (0-371) 233-28-95
факс: (0-371) 233-29-55

2007 йил 19 январда Тошкент шаҳар Матбуот ва ахборот бошқармасида 02-1-рақам билан рўйхатга олинган

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почта»га — 233-74-05 телефонига мурожаат қилишнинг мумкин.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

МУАССИС: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Бизнинг электрон манзил:
gazeta-vto@uamail.uz

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари чиқади
Нашр кўрсаткичи — 563

Ҳажми — 260ма табок, офсет усулида босилади.
8864 нускада босилди.
Қоғоз бичими А-2

Нашр учун масъул
О. Ҳазратов

«Шарқ» наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй

Беш муҳаррир
Ақмал АҚРОМОВ

Тошпириш вақти: 13.00 Босишга тошпирилди: 14.00